

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

Statens Bidrag vil i Overensstemmelse med dette kunne gives som et direkte Tilskud, for hvilket Staten faar Aktier, og saaledes, at det resterende Beløb tilvebringes fra anden Side. Det Beløb, der paa denne Maade vil udkræves fra Statens Side som Tilskud til de paagældende Baner, vil efter Beregninger, foretagne af Udvalget, i hvert Fald ikke behøve at overskride 5 Mill. Kr., hvilket Beløb derfor foreslaas ydet som Tilskud fra Staten.

Da Udvalget imidlertid er klar over, at det muligvis adskillige Steder vil være vanskeligt for Kommunerne at tilvejebringe det nødvendige Restbeløb, har man ment, at man tillige burde stille Forslag om, at Staten, om det ønskes, kan stille hele det paagældende Beløb af indtil 9 Mill. Kr. til Raadighed, saaledes at Statens Andel, indtil 5 Mill. Kr., i saa Tilfælde ydes som rente- og afdragsfrit Laan mod Pant i det anskaffede Materiel og paa Betingelse af, at der stilles fornøden bankmæssig eller kommunal Garanti for Forrentning og Afdrag af Restbeløbet.

Efter at der nu i Udvalget var opnaaet Enighed om disse Retningslinier for den Støtte, man vilde foreslaa at yde Privatbanerne fra Staten, har det indenfor Udvalget været overvejet, om man ikke — saaledes som det var forudsat i Kommissoriet — burde optage Forhandlinger med de enkelte Banebestyrelser for at sikre sig disses Tilslutning til Formen og Vilkaarene for den Støtte, som Udvalget paa Grundlag af det indsamlede Materiale i hvert enkelt Tilfælde vilde foreslaa ydet den paagældende Bane.

Udvalget har imidlertid været klar over, at saadanne Forhandlinger, som i mange Tilfælde kunde forudses at nødvendiggøre Forhandlinger ogsaa til anden Side — med Kommuner og Amter —, vilde blive saa langvarige, at det formentlig herefter vilde være udelukket at kunne faa en Lov om Støtte fra Staten til Privatbanerne gennemført i denne Rigsdagssamling.

Under Hensyn til, at snarlig Hjælp til Privatbanerne maa anses for særdeles ønskelig, har man derfor anset det for rettest, at Lovgivningsmagtens Tilslutning straks i Overensstemmelse med det af Udvalget foreslaaede søges indhentet med Hensyn til Størrelsen af de Beløb, der vil kunne disponeres over til Fordel for Privatbanerne som Helhed, samt til de nærmere Former og Vilkaar, hvorunder Statens Støtte bør ydes.

Ogsaa som Baggrund for de senere

Forhandlinger med de enkelte Banebestyrelser og som Støtte for Udvalget under disse Forhandlinger maa det anses for mest hensigtsmæssigt, at Rigsdagens Tiltræden af de nærmere Betingelser for Statens Hjælp forinden foreligger. Det er da Tanken, at det hidtil arbejdende Udvalg, naar Loven er vedtaget, skal arbejde videre og gøre Indstilling til Ministeren om, hvilke Baner der vil kunne komme i Betragtning, samt til hvilke Foranstaltninger Hjælp skal kunne ydes, og hvorvidt den skal ydes som Laan eller som Tilskud, samt hvilke Vilkaar der i øvrigt fra Statens Side maa stilles for den omhandlede Støtte.

I Henhold til denne Betænkning fra Udvalget, som jeg ganske har kunnet tiltræde, og paa Grundlag af et af Udvalget udarbejdet Lovudkast foreslaar jeg derfor nu, at der stilles indtil 11½ Mill. Kr. til Raadighed for Ministeren for offentlige Arbejder til Støtte for Privatbanerne, at de 2½ Mill. Kr. ydes som Laan til visse Baner at forrente og afdrage af disse Baners Driftsindtægter, og at der til de øvrige i Betragtning kommende Baner enten gives et Tilskud paa indtil 5 Mill. Kr., mod at tilsvarende Kapital, altsaa indtil 4 Mill. Kr., skaffes fra anden Side — i saa Fald bliver der altsaa kun Brug for de første 2½ Mill. Kr. og de nu nævnte 5 Mill. Kr., altsaa i alt 7½ Mill., fra Statens Side — eller ogsaa, at der til disse Baner ydes et Laan paa indtil 9 Mill. Kr., hvoraf de 5 Millioner er rentefri og de 4 Millioner forrentes og afdrages med fornøden bankmæssig eller kommunal Garanti overfor Staten, eller med andre Ord, at Staten yder i alt indtil 5 Mill. Kr. som Tilskud eller rentefrit Laan, hvorimod de øvrige 6½ Mill. Kr. forrentes og afdrages eller skaffes fra anden Side.

Idet jeg i øvrigt nøje har fulgt Udvalget og dets Forslag, har jeg dog ment det rigtigst — og her er jeg i Overensstemmelse med Finansministeren — at ansætte Renten af de af Staten ydede Laan ikke som foreslaaet til 4 pCt., men til 4½ pCt., som er mindste Rente, der kan beregnes, naar Staten skal være sikret mod Rentetab, ligesom jeg har ment det rimeligt, at Forrentning og Afdrag sker fra det Tidspunkt, da Laanet ydes.

Jeg tillader mig at anbefale dette Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg skal tillade mig at fremsætte for det høje